

Közzétehető-e az adós neve az interneten?

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) tájékoztatót adott ki a lejárt lakbértartozással rendelkező természetes személyek adatainak internetes közzétételi gyakorlatáról. Bár az adatkezelő a jelen esetben egy önkormányzat, az ügy érdekes lehet bármely jogi személy vonatkozásában, aki az adósainak nevét az interneten publikálni szeretné, azt remélve, hogy ettől nagyobb lesz a fizetési hajlandóság. A tájékoztató hasznos információt ad továbbá arról, hogy miként kell a gyakorlatban a célhoz kötöttség elvét értelmezni.

Az ügy háttéréül az szolgált, hogy egy önkormányzat rendeletbe foglalta, hogy egy bizonyos (magasabb) összeghatár felett a lakásbérleti díjjal tartozó adós nevét, lakcímét, tartozásának összegét az önkormányzat hivatalos honlapján, illetve az önkormányzat Facebook-oldalán közzéteszi azzal, hogy a közzététel megszűnhet a tartozás teljes megfizetésével vagy a részletfizetési megállapodás megkötésével. A szankciós célú nyilvánosságtól a kintlévőségek mielőbbi megfizetésének ösztönzését várta. Az ötlet nem nyerhette el mindenki tetszését, mert valaki bejelentést tett a NAIH-nál, aki ennek nyomán vizsgálatot indított.

A NAIH az adatkezelés jogalapja körében rámutatott arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet alapján **az önkormányzati adatkezelők, mint közhatalmi szervek nem alapíthatják adatkezeléseiket a „jogos érdek” jogalapra.** Ugyanakkor az adatkezelő önkormányzat, mint közfeladatot ellátó szerv hivatkozhat arra, hogy **az adatkezelés közérdekű, vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.** Rámutatott továbbá, hogy a közérdekű adatkezelés jogalapját uniós jognak, vagy olyan tagállami jognak kell megállapítani, melynek hatálya alá tartozik az adatkezelő. A releváns jogszabályok a vizsgált esetben a lakástörvény, valamint a bírósági végrehajtásról szóló törvény. **A lakástörvény nem tartalmaz az adós személyes adatainak közzététel céljából történő adatkezelés helyi szabályozására jogalkotói felhatalmazást, ahogy a végrehajtási törvény sem.**

A társasházak és követeléskezelő társaságok sem tehetik közzé az online térben az adósaik listáját.

A NAIH kiemelte, hogy a sérelmezett, online térben megvalósult adatkezeléshez kapcsolódóan az általános adatvédelmi rendeletben megjelölt adatkezelési jogalapok közül **kizárólag az érintett hozzájárulása adhatott volna megfelelő jogalapot.** Ez a rendelkezés vonatkozik az önkormányzatokra, valamint a társasházakra, jogi személyekre is.

A NAIH a konkrét eset kapcsán kiemelte, hogy **a célhoz kötöttség elve szorosan kapcsolódik a jogalap megállapításához.** A vizsgált önkormányzat nyilatkozata szerint a helyi rendelet módosításával nem az volt a cél, hogy a köztartozást felhalmozó bérlőket a helyi közösségből kirekessze, őket negatív színben tüntesse fel, hanem a kintlévőségek csökkenését várta az intézkedéstől. A NAIH álláspontja szerint az önkormányzati bérleti jogviszony megszüntetésének kezdeményezése vélhetően hatékonyabban ösztönöz a fizetésre, ezért a közzététel nem is feltétlenül szükséges, mivel van más mód a helyzet rendezésére. A NAIH rámutatott, hogy a lejárt tartozást felhalmozó bérlő személyes adatainak online közzétételekor a célhoz kötött adatkezelés elve sérül, mivel egy ilyen jellegű közzététel következménye a köztartozást felhalmozó bérlő személyének helyi közösségből történő kirekesztése, negatív színben való megjelenése. A hatóság szerint jelen esetben a személyes adatok közzététele által okozott egyéni érdeksérelem nem áll arányban a személyes adatok megismeréséhez fűződő közérdekkel.